

Lag om djurvälstånd

Regionförvaltningsverket

@AVItwiittaa

“

**Mycket förblev
oförändrad**

Regionförvaltningsverket

Lag om djurvälstånd (693/2023)

- Trädde i kraft 1.1.2024.
- Ersätter både djurskyddslagen (247/1996) och djurskyddsförordningen (396/1996).
- Statsrådets förordningar om skydd av olika djurarter t.ex. nöt, svin och får stannar i kraft.
- Det är fallet självklart också med EU-lagstiftningen t.ex. Rådets direktiv 98/58/EG om skydd av animalieproduktionens djur eller Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning (avlivningsförordning).

Den nya lagens syfte

1 §

Syftet med denna lag är att **främja djurvälferden** och att på bästa möjliga sätt **skydda** djur mot men för deras välfärd.

Lagen syftar också till att öka **respekten** för djur och främja **god behandling** av djur.

- Tidigare var skyddet nämnd först och främjande av djurvälferden och god behandling sedan.
- Respekt är en ny sak i detta sammanhang.

“

Nya krav

Regionförvaltningsverket

Dricksvatten 21 §

- **I en permanent djurhållningsplats för däggdjur och fåglar ska djuren hela tiden ha tillgång till vatten.**
- **Permanent djurhållningsplats är den djurhållningsplats där djuret tillbringar största delen av sin tid. (>12 timmar per dygn)**
- **Kontinuerlig tillgång till vatten förutsätts dock inte i vissa fall**
 - för nyfödda eller nykläckta djur
 - när exceptionella och svåra väderförhållanden förhindrar att vatten hela tiden finns tillgängligt (årligen återkommande köldperioder är inte det)
 - i sådana permanenta djurhållningsplatser där det är orimligt svårt att hela tiden ordna tillgång till vatten av orsaker som har att göra med djurhållningsformen och väderförhållandena (så kallade iglu-kalvar)
 - När vattnet fryser på grund av väderförhållanden, ska djuren vattnas minst tre gånger dagligen

“

Nya krav

Avel 25 §

- I djuraveln ska strävan vara att producera livskraftiga, funktionsdugliga och friska djur.
- Djurägaren eller djurhållaren ska genom inledning av djuren i grupper, övervakning, kastrering, sterilisering eller andra metoder hindra sina däggdjur från att föröka sig okontrollerat.

Regionförvaltningsverket

“

Nya krav

Regionförvaltningsverket

Allmänna krav som gäller permanenta djurhållningsplatser 37 §

- Ett djur får inte hållas fortlöpande uppbundet på sin plats och djurets möjligheter att röra sig får inte begränsas permanent med konstruktioner som hindrar djuret från att vända sig. Nya **båsladugårdar** och **grisningshäckar** får inte byggas och tas i bruk.
- Med grisningshäck avses en häck som är en fast konstruktion från vilken suggan inte kan släppas ut för att röra sig fritt i grisningsboxen.
- Djur som hålls i grupp ska kunna undvika varandra.
- Djurhållningsplatsens utfodrings- och dricksapparater ska planeras, byggas och placeras så att **konkurrens** mellan djuren medför så små men som möjligt för djurens välfärd.

Undantags- och övergångsbestämmelser, nötkreatur 121 §

- Förbud mot att hålla ett djur uppbundet på sin plats tillämpas inte på en ladugård som är i drift när denna lag träder i kraft och där kor eller kvigor hålls för mjölkproduktion.
- I fråga om andra nötkreatur än kor och kvigor som hålls för mjölkproduktion gäller förbudet om att hålla djuren uppbundna på sin plats från och med den **1 januari 2028**.
- Om en mjölkladugård byggs ut eller renoveras efter ikraftträdandet av denna lag får antalet båsplatser inte utökas.

Undantags- och övergångsbestämmelser, svin 122 §

- Trots förbudet att permanent begränsa djurets möjligheter att röra sig **får**
 - 1) suggor och gyltor hållas i insemineringshäckar högst åtta dagar i samband med semineringen,
 - 2) suggor och gyltor hållas i grisningshäckar, som har varit i användning vid ikraftträdandet av denna lag.
- På ett svinhus som är i drift när denna lag träder i kraft tillämpas förbudet att hålla suggor och gyltor i insemineringshäckar från och med den **1 januari 2035**.
- På ett svinhus eller en avdelning i ett svinhus som renoveras och på ett nytt svinhus eller en avdelning i ett svinhus som byggs efter ikraftträdandet av denna lag gäller förbudet **när renoveringen eller det nya svinhuset eller avdelningen är klar**.
- Om ett svinhus som är i drift när denna lag träder i kraft byggs ut eller renoveras efter ikraftträdandet av denna lag **får antalet grisningshäckar inte utökas**.

Statsrådets förordning om skydd av nötkreatur 592/2010 ändring 1162/2023

17.1 §

- Mjölkkor som hålls uppbundna samt kvigor som föds upp huvudsakligen för mjölkproduktion och som hålls uppbundna ska släppas på bete eller ges tillgång till någon annan ändamålsenlig plats för rastning under minst 60 dagar under en period som börjar den 1 maj och slutar den 30 **september samt under minst 30 dagar under en period som börjar den 1 oktober och slutar den 30 april**. Rastningsplatsen ska vara minst 6 kvadratmeter per nötkreatur som rastas. Ytan ska dock alltid vara minst 50 kvadratmeter.

Befrielse från betesgång eller rastning

17.2 §

- Regionförvaltningsverket kan bevilja befrielse från det krav att ordna bete eller en plats för rastning som avses i 1 mom., om produktionsenheten inte till sitt förfogande har lämplig betesmark, eller om någon annan ändamålsenlig plats för rastning inte rimligen kan ordnas, eller om uppfyllandet av kravet är oskäligt av orsaker som hänför sig till **trafiken, terrängen** eller **avstånden**.
- Befrielse beviljas för högst **fem** år åt gången och **högst till den 31 december 2034**. Befrielsen återkallas om förutsättningarna för beviljandet upphör.

“

Nya krav

Regionförvaltningsverket

Utrymmen för hantering och isolering av sjuka djur 38 §

- På en permanent djurhållningsplats eller i anslutning till den ska det finnas utrymmen och redskap som är nödvändiga för att inspektera och hantera djur samt vid behov utrymmen för vård och isolering av djur som är sjuka eller skadade.
- *I praktiken är det ofta nödvändigt att ta ett djur skilt från gruppen och begränsa djurets rörelser för att kunna närmare inspektera och behandla det*
- *Viktigt för arbets säkerhet*
- Gäller från och med 1.1.2024 utan övergångstid

Anmälningsplikt om ett djur i behov av hjälp 88.1 §

- Den som är anställd eller innehar ett förtroendeuppdrag hos någon av följande aktörer eller som utför motsvarande uppgifter i ett uppdragsförhållande eller som självständig yrkesutövare och som i sin uppgift fått kännedom om ett djur i behov av hjälp är **skyldig att utan dröjsmål och oberoende av sekretessbestämmelserna** göra en anmälan till den behöriga tillsynsmyndigheten och lämna myndigheten de uppgifter som är nödvändiga för att bedöma saken:
 - 1) avbytarservice och vikariehjälp,
 - 2) seminör,
 - 3) social- och hälsovården och en producent av dessa tjänster,
 - 4) en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården,
 - 5) Nödcentralsenheten,
 - 6) brand- och räddningsväsendet,
 - 7) Gränsbevakningsväsendet,
 - 8) utsökningsmyndigheten,
 - 9) en församling eller något annat religiöst samfund.

Anmälningssplikt 88.2 §

- Även andra än i 1 mom. avsedda personer kan göra en motsvarande anmälan, oberoende av de sekretessbestämmelser som eventuellt gäller dem.
- Aktörer som levererar **el, värme eller vatten** till djurproduktionsgårdar eller som tillhandahåller tjänster med anknytning till dem ska göra en anmälan till den behöriga tillsynsmyndigheten inom en skälig tid innan el-, värme- eller vattendistributionen avbryts permanent, om aktören vet att det finns djur på gården.
- Trots vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska dock den tystnadsplikt som gäller vid bikt eller annan själavård iakttas.

Tillsynsmyndigheter

- Livsmedelsverket
- Regionförvaltningsverket
- **Tullen**
- Kommunalveterinären och den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen
- Polisen

Tillsyn

- Tillsynsmyndigheten ska ordna tillsynen så att den är högklassig och effektiv samt sträva efter att främja djurs välfärd genom råd. 76 §
- Inspektioner på husdjursgårdarna kan basera sig på misstanke eller urval. 78 §
- Rätt att få uppgifter 80 §
- Närvarorätt (Livsmedelsverket och studerande) 81 §
- Anlitande av experter och assistenter 82 §
- Inspektionsförfarande och hörande av part 83 §
- Djurhållares skyldighet att bistå myndigheterna 85 §

Administrativa tvångsmedel och påföljder

- **Uppmaning** vid ringa överträdelsen om missförhållandet kan undanröjas i samband med inspektionen eller utan att ny inspektion förutsätts 92 §
- **Förvaltningsbeslut** i förvaltningstvångsärende 93 – 104 §
 - Förbud
 - Förelägganden
 - Avbrytande av verksamheten
 - Skaffande av brådskande vård
 - Försäljning eller annan överlåtelse och avlivning av djur
 - Vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande
- Beslut kan överklagas hos förvaltningsdomstol

Förnyad inspektion

- Tillsynsmyndigheten ska övervaka att en uppmaning samt ett beslut som meddelats i ett förvaltningstvångsärende följs. 92 §
- Extra tillsynsåtgärder på grund av bristande efterlevnad av bestämmelserna är avgiftsbelagda. 114 §

“

**Lag om
djurvälstånd
sätter
minimikrav för
djurhållandet**

Regionförvaltningsverket

Övervakning av villkorlighet

- Regionförvaltningsverkets länsveterinärer övervakar på djurgårdar kraven gällande djurens välbefinnande, livsmedelshygien och rester av veterinärmedicinska läkemedel
- Kraven är redan befintlig lagstiftning

“

Försummelse i djurens välfärd - stöдавdrag

Regionförvaltningsverket

Övervakning av villkorlighet

- Återkrav av stöd kan inledas utifrån en inspektion eller t.ex. utifrån en inspektionsberättelse upprättad av en tillsynsveterinär.
- Återkrav av stöd är inte ett straff.
- Vid inlämnande av en stödansökan förbinder sig producenten att följa stödvillkoren.
- Åtgärder som bryter mot stödvillkoren kommer att resultera i återkrav på grund av avtalsbrott.
- Regionförvaltningsverket länsveterinär gör ett förslag om återkrav av stöd enligt de anvisningar som Livsmedelsverket utarbetat.
- Producenten kommer att höras om detta förslag separat.
- Efter hörandet skickas förslaget vidare till NTM-centralen som kommer att göra ett stödsanktionsförslag för alla villkorlighetsområden.
- Den kommunala landsbygdsmyndigheten fattar det slutgiltiga beslutet om återkrav av bidrag

Om skötaren inte orkar, mår djuren dåligt

- En utmattad person kan inte fatta beslut om att sluta hålla djur
 - Funktionsnedsättningen är total
 - I värsta fall är ladugården full med kadaver när skötaren är utmattad och ingen har ingripit
 - Producenten har kanske försökt orka med sitt arbete i månader utan framgång, och den dåliga känslan och utmattningen blir bara värre
 - Ju tidigare man ingriper och tillsynsmyndigheterna kan vidta åtgärder, desto mindre konsekvenser uppstår av situationen
- Myndigheterna kan inte hitta till platsen om ingen gör en anmälan om misstanke!
- Tidiga insatser är den bästa omsorgen!
- Uppgiftslämnarens identitet då det är fråga om en fysisk person hålls hemlig om det utifrån omständigheterna kan bedömas att det kan medföra skada för personen om identiteten röjs.

Regionförvaltningsverket

Tack!

Regionförvaltningsverket